

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/124/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8215205458
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2016:8215205458.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú J. Y., nar. X.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, dcéry rodičov N. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., W. G. Č.. XXXX/X, zastúpenej JUDr. Janou Švantnerovou, advokátkou, Hviezdoslavova 9, Bardejov a G. Y., nar. XX.X.XXXX, t.č. bytom H. Y., I. F., zastúpeného JUDr. Jánom Jurčom, advokátom, Partizánska 5, Bardejov, o úpravu práv a povinností k maloletým deťom takto

rozhodol:

Návrh na zníženie výživného zo strany otca na maloletú J. Y. z a m i e t a .

Otec je o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletou každú párnú sobotu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. a každú nepárnu nedeľu v čase od 9.00 hod. do 16.00 hod..

Otec si maloletú vyzdvihne v mieste bydliska maloletej v čase určenom pre začiatok styku, kde ju po uplynutí doby určenej pre styk vráti.

Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec maloletej svojím návrhom, doručeným súdu dňa 7.8.2015 a doplnenom v priebehu konania o úpravu styku s maloletou žiadal, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Bardejov č.k. 5P 24/2012 - 210 zo dňa 18.11.2014 vo výroku o výživnom tak, že zníži jeho vyživovaciu povinnosť voči maloletej zo sumy 130 Eur mesačne na sumu 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté a nezaopatrené dieťa mesačne počnúc od 22.4.2015 do budúca. Zároveň požiadal súd, aby mu upravil styk s maloletou na každú párnú sobotu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod a každú nepárnu nedeľu v čase od 9.00 hod. do 16.00 hod. matka s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila a s návrhom na úpravu styku súhlasila v celom rozsahu. Kolízny opatrovník navrhol, aby súd návrh otca na zníženie výživného ako bezdôvodný zamietol a naopak, aby upravil styk otca s maloletou. Matka dňa 29.9.2015 podala na tunajšom súde návrh na úpravu styku maloletej s otcom. Veci bola pridelená spisová značka 4P 154/2015. Uznesením č.k. 4P 124/2015 - 25 zo dňa 5.10.2015 súd spojil na spoločné konanie veci vedené na Okresnom súde Bardejov pod spisovými značkami 4P 154/2015 a 4P 124/2015, ktoré sa budú viesť pod spoločnou spisovou značkou 4P 124/2015.

Súd dňa 14.1.2016 prejednal vec bez prítomnosti kolízneho opatrovníka, ktorý svoju neúčast' vopred neospravedlnil a nepožiadal o odročenie pojednávania. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, vyjadreniami účastníkov, spisom 3C 303/2005 a 5P 24/2012, ostatným spisovým materiálom,

Na základe zisteného skutkového stavu dospel súd k tomuto právnemu záveru:

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 3C 303/2005 - 117 zo dňa 4.6.2009, právoplatným dňa 5.8.2009 bolo manželstvo rodičov maloletej J. rozvedené a boli upravené práva a povinnosti k maloletým G. Y. Z. J. Y., tak, že deti boli zverené matke a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 150 Eur na G. a 80 Eur na J.. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5P 24/2012 - 210 zo dňa 18.11.2014, súd zmenil rozsudok 3C 303/2005 - 117 vo výživnom pre maloletú J. tak, že otcovi zvýšil výživné za obdobie od 6.3.2012 do 31.8.2012 zo sumy 80 Eur mesačne na sumu 100 Eur mesačne a počnúc od 1.9.2012 do budúca na sumu 130 Eur mesačne. Súd rozhodol aj o dlžnom výživnom za obdobie od 6.3.2012 do 30.11.2014. Na základe odvolania otca Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 18Cop 2/2015 - 232 zo dňa 15.4.2015 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zvýšení výživného na sumu 130 Eur mesačne od 1.9.2012, vo výroku o platení výživného a vo výroku o dlžnom výživnom za obdobie od 1.9.2012 do 30.11.2014 a vo výroku o trovách konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.5.2015.

Otec maloletej žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, s ktorou má dcéru D., ktorá sa narodila dňa 22.4.2015. Nevlastní nehnuteľnosti ani hnutel'né veci vyššej hodnoty. V súčasnosti nemá žiadny príjem, a to od októbra 2014, odkedy nepracuje, pričom mu skončil zmluvný pomer. Pracoval v Taliansku ako kuchár. Jeho mesačný príjem bol 1.500,- až 1.800,- Eur. Pracoval tam od roku 2006, 2007 sezónne u viacerých zamestnávateľov. V zime 3 - 4 mesiace, v lete 3 mesiace. Mimo toho bol na úrade práce. Kuchára robí 9 rokov. Toho času žije z materskej jeho priateľky. Mal pracovné ponuky, avšak boli zlé pracovné podmienky, pretože mu ponúkali iba minimálnu mzdu. Má vzdelanie kuchár - čašník. S maloletou sa naposledy stretol dávno. Okrem výživného maloletej naturálnou formou neprispieva. Mesačné výdavky jeho rodiny sú: 400,- eur strava celá rodina, na maloletú D. do 100,- eur mesačne, oblečenie a obuv otec maloletej si v súčasnosti nekupuje na maloletú D. 100,- eur mesačne. Náklady na hygienu 100,- eur na celú rodinu, na maloletú 50,- eur. Nemá žiadne poisťky, na maloletú platí mesačne životnú poisťku 29,90 eur. Zdravotný stav maloletej D. je dobrý, neberie žiadne lieky. Otec maloletej neberie žiadne lieky. Mesačné výdavky na mobil má 20,- eur. Náklady na bývanie sú 350,- eur. Sú to náklady na bývanie dokopy vrátane televízie a podobne. V súčasnosti nemá žiadne záľuby. Jeho priateľka vlastní osobné mot. vozidlo Kia Sportage, nadobudnuté pred 9 rokmi. Náklady na poistenie a pohonné hmoty sú okolo 70,- eur. V súčasnosti platí iba zákonné poistenie 130,- eur ročne. Nemá úvery ani pôžičky. Na otázku samosudcu z čoho hradí otec maloletej náklady na seba a rodinu, otec uviedol, že mali úspory, ktoré dochádzajú. Pomáhajú im rodičia a známi.

Matka žije v spoločnej domácnosti s dcérou J., je nezamestnaná. V podnájme má jedného známeho, ktorý jej pomáha s platením bytu. Náklady na bývanie sú 280,- eur mesačne, podnájomník jej dáva 300,- eur mesačne. Sú v tom aj náklady na stravu. Internet platí 15,- eur mesačne, mobil 32,- eur mesačne, televízia 60,- eur na polrok. Náklady v roku 2014 boli rovnaké. Maloletá J. má problémy so štítnou žľazou, berie euthirox 125 mg denne. Tieto problémy má približne rok a pol, zmenila sa jej postava, výrazne pribrala. Je viac nervózna, plačlivá, navštevujú psychologickú poradňu. Náklady na lieky sú 2,80 eur. V decembri 2013 matka maloletej prestala pracovať v Rakúsku kvôli dcérinmu zdravotnému stavu. Maloletá mala zdravotné problémy, nevedela z čoho. Na úrade práce je od 1.5.2015, pričom za obdobie máj až október 2015 pracovala na dobrovoľníckej činnosti v Domove dôchodcov v Bardejove a jej príjem bol 189,9 eur mesačne. Tento projekt skončil a v súčasnosti nemá žiadny príjem. Mesačné náklady na J. sú v škole 23,- eur na stravenky, 60,- eur týždenne strava na nás obe, 80,- až 100,- eur oblečenie a obuv na J., skôr 100,- eur, keďže kvôli zdravotnému stavu viac zje a matka jej musí kupovať iné veci. Hygiena 30,- eur, náklady na mobil 10,- eur za 3 mesiace, poisťka 28,80 eur. Vo voľnom čase v súčasnosti už nemá žiadne náklady. Vreckové jej dáva, v závislosti koľko potrebuje, niekedy jej dá euro, niekedy dva. Mesačne to môže byť 20,- eur. Náklady na maloletú od posledného rozhodnutia sa zvýšili, a to najmä na stravu a oblečenie, kvôli zdravotnému stavu maloletej.

Náklady na školské pomôcky sú okolo 80,- eur ročne. Aj v roku 2014 boli rovnaké náklady v škole. Oproti roku 2014 matke pribudli cestovné náklady do Prešova, chodia tam každý mesiac autobusom. Cesta stojí 2,40 eur jedna na jednu osobu, takže náklady sú približne 10,- eur mesačne. V roku 2014 maloletá navštevovala výtvarnú výchovu, tú už maloletá nenavštevuje, náklady činili 15,- eur polročne. Maloletá je vlastníkom 1-izbového bytu, nadobudnutý asi pred 3 rokmi, darovala jej ho jej stará mama. Bolo to aj v roku 2014. Byt je v dezolátnom stave, nikto v ňom nebýva, náklady na neho predstavujú 50,- eur mesačne. Maloletá J. chodí každý rok do školy v prírode do Vysokých Tatier, čo pre matku predstavujú náklady vo výške 120,- eur plus vreckové. V lete chodí do letného tábora Slniečko jeden týždeň v júli

a jeden týždeň v auguste, týždenne to je 60,- eur plus vreckové. Zo školy pravidelne navštevujú rôzne kultúrne podujatia ako je divadlo, ZOO, hvezdáreň a podobne.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodiny č. 36/2005 Z. z. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé za živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 36 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 26 Zákona o rodine Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Súd má za to, že neboli splnené podmienky na zníženie výživného otca vo vzťahu k maloletej J. ani len čiastočne a návrh v celom rozsahu zamietol. Vo svojej právnej podstate bol návrh nedôvodný, pretože pomery otca sa od právoplatnosti konania 5P 24/2012 dňa 15.5.2015 nijako nezmenili, keďže maloletá D. sa narodila dňa 22.4.2015 (čo bol argument otca pre zníženie výživného), t.j. pred tým, než konanie, ktorého rozhodnutie sa navrhuje zmeniť, nadobudlo právoplatnosť. Otec bol dňa 15.5.2015 nezamestnaný rovnako ako v okamihu podania návrhu v tomto konaní. Predpokladom pre zníženie výživného je podstatná zmena pomerov, ktorá doteraz nenastala.

Keďže súd posledné rozhodnutie o výživnom nijako nezmenil, zamietol aj návrh na vrátenie nespotrebovaného preplatku za obdobie od 22.4.2015 do budúca. Súd zároveň otca maloletej poučuje,

že nespotrebované výživné sa nevracia ani v takom prípade, ak dôjde k zníženiu výživného, čo však nebol prípad tohto konania.

Napriek uvedeným skutočnostiam súd zároveň uvádza, že ak by sa otec maloletej zamestnal a dostával by iba minimálnu mzdu, pokryl by takýmto príjmom nielen náklady na maloletú D., ale aj na maloletú J.. Otec nepreukázal v konaní také objektívne okolnosti, ktoré by mu bránili zamestnať sa a preto súd považuje stratu zamestnania a to, že otec maloletej je takmer rok a pol dobrovoľne nezamestnaný za jeho subjektívnu prekážku, ktorá nemôže mať vplyv na základné životné potreby jeho maloletého dieťaťa. Je nepochybné, že otec maloletej vynakladá sa svoje ďalšie dieťa, ktoré ešte nemá ani rok, takmer dvojnásobok finančných prostriedkov (aspoň tak tvrdí), než čím prispieva na výživu maloletej J., ktorá má 11 rokov. To súd nepovažuje za primerané a aj z tohto dôvodu rozhodol tak, že návrh na zníženie výživného zamietol. Súd nemôže akceptovať, aby otec na svoje ročné dieťa prispieval mesačne sumou 250 Eur a 11 ročnej dcére dával mesačne iba 30% zo sumy životného minima, čo je takmer 10 krát menej. Tieto finančné prostriedky, ktoré otec má k dispozícii na maloletú D., môže na obe deti rozdeliť tak, aby boli zachované primerané náklady na ich životné potreby bez toho, aby bolo potrebné znižovať výživné na maloletú J.. Suma 120 Eur, vynaložená otcom mesačne na maloletú D. je bezpochyby sumou, ktorá nijako neohrozí maloletú a ani ju neobmedzí v uspokojení jej potrieb, primeraných jej veku.

Už len záverom súd uvádza, že za obdobie od 22.4.2015 do 15.5.2015 by otcovi nebolo možné znížiť výživné ani v prípade, ak by súd dospel k záveru, že jeho návrh je dôvodný, pretože by tým zasiahol do právoplatného rozhodnutia v konaní 5P 24/2012, ktorým je viazaný. Nebol právny dôvod na zastavenie tohto konania v tejto časti, pretože v danom konaní 5P 24/2012 bol jeho predmetom nárok matky na zvýšenie výživného a v tomto konaní otec požadoval zníženie výživného, to znamená že nebola splnená podmienka rovnakého predmetu konania. Súd návrh v celom rozsahu zamietol, to jest aj za obdobie od 2.4.2015 do 15.5.2015.

Ohľadne úpravy styku otca s maloletou nebola medzi rodičmi žiadna nezhoda, súd teda upravil styk otca s maloletou v zmysle výroku tohto rozsudku. Len pre úplnosť súd uvádza, že doteraz otec nemal styk s maloletou nijako upravený a bolo ho teda potrebné upraviť, pretože v rozhodnutí 3C 303/2005 - 117 súd určil styk otca s maloletou ako neobmedzený (pričom zároveň zveril maloletú do osobnej starostlivosti matke), čo je v podstate nulitné rozhodnutie, keďže odporuje úprave zákona o rodine z toho dôvodu, že vo svojom obsahu neupravuje styk maloletého dieťaťa s tým z rodičov, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, pretože z neho nie je zrejmé, ako má prebiehať úprava styku. Neobmedzený styk vo svojej podstate znamená zverenie dieťaťa obom rodičom (ktorí spolu nežijú), čo nie je možné. Takéto rozhodnutie by zároveň nebolo možné nijako vykonať, pretože otec, ktorému bol určený neobmedzený styk s maloletou J., by ju nikdy matke, ktorej bola maloletá J. zverená, nemusel odovzdať, pretože jeho styk s ňou nemal obmedzenia. Súd k tomuto výroku daného rozhodnutia preto neprihliadal, ale zároveň ho ani nemohol zmeniť, keďže takéto rozhodnutie nebolo rozhodnutím o úprave styku (pretože v ňom absentovala akákoľvek úprava styku otca s maloletou) a preto ho určil nanovo v súlade so zhodným návrhom oboch rodičov.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 146 odsek 1 písmeno a) Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.